

Konexioa

**NEREA IBARZABAL
SALEGI**
BERTSOLARIA

“Orrialde batean idatzitako berbak osatu gabe daude. Ez-fikzioko obra, poema edo nobela amaituko dira baten batek hartu eta bere arretea eskainitakoan. Konexioa kolaboratiboa da. Berbak irakurri egin behar dira esanahia izan dezaten”.

–Kae Tempest, *On Connection*–.

Zuk emango diezu esanahia berba hauei. Zubi bat agertu da bion artean, eta letrarik letra zaramatzat begietatik helduta, bazatoz. Beharbada ez dugu beste ezertan bat egingo zuk eta biok, edo hori uste izan dugu, gehienetan “besteak” definitzeak definitzen duelako “ni”-a, baina oraindik hemen jarraitzen baduzu, baliteke gure ateak hasieratik zabalik egon izana, baliteke hizki hauek garandu ahala gure buru barruetan entzuten dugun ahotsa berbera izatea biontzat. Zein ahots entzuten duzu zuk? Nik hau.

Tempestek dio 2014ko ikerketa batean fenomeno kurioa frogatu zutela. Hainbat laguni eskatu zioten bideo batzuk ikusteko. Irudietan aktoreak ageri ziren eskuak ur izoztutan sartzen, pertsona ezezagunak ikusleentzat. Antza denez, ikusleen eskuetako tenperatura jaitsi egiten zen irudi hauei erreparatu ahala. Parekoaren egoerari fisiologikoki erantzuteko gai garela egiaztatu zuten horrela, enpatia fisikoa ere izan daitekeela, alegia.

2017an ildo bereko beste ikerketa bat egin zuten, eta ondorio berera iritsi ziren orduan ere. Antzerki obra bat ikusten ari zen publikoaren bihotz taupadak monitorizatu zituzten. Berehala jabetu ziren taupadak sinkronizatu egiten zirela, ikuskizuneko une berdinetan bizkortuz eta mantsotuz. Erantzun-sistema honek erakusten du hasieratik gaudela prestata ulermen emozionalerako eta talde kohesiorako.

Alferrikako samarra irudi dezake honek guztiak Hirugarren Mundu Gerraren atari moduko honetan, hainbeste denean elkarrengandik urruntzen gaituena, hainbeste amildegia daudenean gure bizimoduaren artean. Batasunerako deia tranpa bat izan daiteke, argi dago hori.

Baina, oraindik zubi honetan jarraitzen baduzu, nahi nuke zuk jakitea nire atearren gaineko ardura hartuko dudala, eta zabalik utziko dudala ahal bezain bestetan, zirrikitu bat bada ere. Saiatuko naizela oskol ez bilakatzen eta errua beti besteari ez egozten, kalean, oholtzan, pantailaren beste aldean. Atea zabalik utzi dudana aldiro harritu nauelako nork gurutzatu duen, eta zerbait ikasi dudalako beti. Itxiztat neuzkan ateak ere zabalik zeudelako askotan. Agian ez gara zubitik haratago joango, baina begira, honaino iritsi gara elkarrekin. ●

Seinaleak

**CASTILLO SUÁREZ
IDAZLEA**

Hegazkinez bidaiatzen dudanean bakarrik egiten dut maiz. Egun osoa neukan Santiago Compostelan egoteko hegazkina hartu baino lehen. Lan eguna zenez, bakarra nintzen museoetan eta liburu dendetan. Maria do Cebreirorenak erosi nituen. Xela Arias zenari buruzko erakusketa batean sartu nintzen, hor ere bakarrik: *A poesía do retrato*. Erakusketak egilearen poema bilduma bat eta Xulio Gil argazkilariak 80ko eta 90eko hamarkadetan egindako erretratuak biltzen ditu. Bikotea osatzen zuten orduan. Biluziak ziren denak. Niri Amaia Lasaren poemak etorri zitzaizkidan burutara. Kalea gurutzatu eta arte garaikide museoan sartu nintzen. Guido

Van der Werberren bideo bati begira geratu nintzen, ez dakit zenbat denboraz. Izotza hausteko itsasontzi bat zen, eta pertsona bat zegoen aurrean. Maitasun hautsi bati begira egongo baintz bezala sentitu nintzen. Batzuetan gorroto dut gauzei erreparatzeko dudana joera geldiezina, besteen seinaleak interpretatzera bulkatzen nauena. Bizitzeak errazagoa beharko luke, eta esaten dugunak horixe izan beharko luke: esaten duguna; baina nago denok ahal duguna egiten dugula, ahal dugun bezala maitatzen dugula. Cebreirorenak poltsan gorde ditut eta aireportuan best seller bat erosi dut oharkabean pasatzeko hegazkinean. ●